

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1294/2021
08.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ број 1410/20 од 23.11.2021. године, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К број 56/19 од 05.03.2020. године и Вишег суда у Београду Кж1 број 407/20 од 25.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 08. децембра 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ број 1410/20 од 23.11.2021. године и **УТВРЂУЈЕ** да су правноснажним пресудама Првог основног суда у Београду К број 56/19 од 05.03.2020. године и Вишег суда у Београду Кж1 број 407/20 од 25.09.2020. године учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и тачка 11) и став 2. тачка 2) и тачка 3) ЗКП у вези члана 65. став 2. и члана 501. став 1. ЗКП.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К број 56/19 од 05.03.2020. године, окривљени АА је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ.

Истом пресудом, приватни тужилац је ради остваривања имовинско-правног захтева упућен на парнични поступак.

Окривљени је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка, те одређено да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 број 407/20 од 25.09.2020. године, одбијена је као неоснована жалба пуномоћника приватног тужиоца ББ – адвоката Николе Пецовског, а пресуда Првог основног суда у Београду К број 56/19 од 05.03.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац КТЗ број 1410/20 од 23.11.2021. године, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и тачка 11) и став 2. тачка 2) и тачка 3) ЗКП у вези члана 65. став 2. и члана 501. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и утврди да су побијаним правноснажним пресудама учињене напред наведене повреде закона.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца браниоцу окривљеног, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, а по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су побијаним правноснажним пресудама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и тачка 11) и став 2. тачка 2) и тачка 3) ЗКП у вези члана 65. став 2. и члана 501. став 1. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је приватни тужилац ББ, у законском року из члана 65. став 2. ЗКП, преко пуномоћника – адвоката Николе Пецовског, дана 09.01.2019. године Првом основном суду у Београду поднео приватну тужбу против окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ. Испитујући поднету кривичну тужбу, судија појединац је наложио приватном тужиоцу да поднету приватну тужбу уреди у року од 3 дана од дана пријема позива, тако што ће навести законом прописане елементе из члана 500. ЗКП, што је приватни тужилац и учинио у остављеном року подношењем исправљене приватне тужбе, дана 25.01.2019. године. Након тога, будући да поступак медијације није успео, судија појединац је заказао главни претрес за 15.11.2019. године, а након окончања главног претреса донео је пресуду којом је окривљеног ослободио од оптужбе за кривично дело увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП.

Из списка предмета произилази и да је првостепени суд побијаном пресудом окривљеног ослободио за радње описане у иницијалној приватној тужби од 09.01.2019. године, а не за радње у уређеној приватној тужби од 25.01.2019. године, на који начин је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, јер пресудом није у потпуности решио предмет оптужбе.

Истовремено, првостепени суд је учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, која се огледа у томе што је изрека побијане пресуде неразумљива, имајући у виду да у конкретном случају не постоји објективни чињенични идентитет између првостепене пресуде и оптужног акта, и то како иницијалног оптужног акта, односно приватне тужбе од 09.01.2019. године у односу на коју је првостепени суд у изреци изоставио реч „увредио“, тако и уређене

приватне тужбе од 25.01.2019. године, обзиром да је окривљеног ослободио од оптужбе за радње наведене у иницијалној приватној тужби.

Поред тога, првостепени суд је учинио и битну повреду кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер су разлози пресуде противречни изреци, а изнети разлози нејасни и у знатној мери противречни.

Наиме, првостепени суд је окривљеног ослободио од оптужбе на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, налазећи да кривично дело за које је оптужен по закону није кривично дело, те да приватна тужба од 09.01.2019. године, које је поднета у законском року, не садржи субјективне елементе кривичног дела увреде из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ. Истовремено, првостепени суд је у образложењу пресуде навео да уређена приватна тужба, у којој је описана кривица окривљеног, поднета након истека тромесечног рока за подношење приватне тужбе из члана 65. став 2. ЗКП, а што представља процесну околност која искључује кривично гоњење. Поступајући на овај начин, првостепени суд је учинио разлоге пресуде противречним изреци пресуде, односно битну повреду кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. При томе, када се има у виду да је приватни тужилац приватну тужбу уредио по налогу суда, у остављеном року од 3 дана, те да је суд у разлозима пресуде навео да је то учинио након протеча рока из члана 65. став 2. ЗКП, то је нејасно да ли суд налази да исправљање недостатака у оптужном акту у смислу члана 501. став 1. ЗКП није могуће након протеча тромесечног рока за подношење приватне тужбе, односно да ли уређену приватну тужбу сматра новом приватном тужбом, поднетом након преклузивног рока, нити је јасно да ли је окривљени ослобођен од оптужбе због тога што дело није кривично дело, или због тога што постоје процесне околности које искључују кривично гоњење, због пропуштеног тромесечног рока.

Истом пресудом учињена је и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, обзиром да је суд неправилно применио одредбе члана 65. став 2. ЗКП и члана 501. став 1. ЗКП. Ово стога што је приватни тужилац приватну тужбу поднео у законом прописаном року од 3 месеца, сходно одредби члана 65. став 2. ЗКП, а након тога је, поступајући по налогу суда, такође у законом прописаном року од 3 дана, приватну тужбу исправио у смислу члана 501. став 1. ЗКП, не мењајући при томе битно чињенични опис инкриминисаних радњи. Стога није правилан закључак првостепеног суда – да се по исправљеној приватној тужби не може поступати, јер је поднета ван преклузивног рока, односно након истека тромесечног рока за подношење приватне кривичне тужбе из члана 65. став 2. ЗКП.

Исте повреде закона учинио је другостепени суд, одбијањем као неосноване жалбе пуномоћника приватног тужиоца, у делу у којем је указано на наведене повреде закона.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду напред наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и утврдио да су у побијаним правноснажним пресудама учињене повреде закона истакнуте у поднетом захтеву, при томе не дирајући у правноснажност наведених пресуда.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић